

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СБ УКРАЇНИ

**ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ СВІТОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
РЕСУРСІВ**

КИЇВ - 2022

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- 1. Світові інформаційні ресурси в системі наукової комунікації.**
- 2. Зарубіжні бази даних наукової інформації.**
- 3. Доступ до світових наукових інформаційних ресурсі в мережі установ України.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арсеєнко Т.І. Світові наукові інформаційні ресурси у забезпеченні інформаційно-знаннєвих потреб користувачів наукової бібліотеки: наук.-метод. вид.Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського; наук. ред. О. М. Василенко. Київ, 2016. 167 с.

2. Васина Е.Ю. Профессиональный поиск научно-технической информации: учеб. пособие / Е.Ю. Васина. Екатеринбург.: УГТУ–УПИ, 2009. 157 с.

3. Паршукова Г.Б. Современные технологии информационного оиска в профессиональной деятельности: уч. пособие / Новосибирск.: НГАХА, 2004. 177с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Додаткова

1. Закон України Про науково-технічну інформацію / Відомості Верховної Ради України від 17.08.1993 — 1993 р., № 33, стаття 345.
2. Закон України Про інформацію / Відомості Верховної Ради України від 01.12.1992 - 1992 р., № 48, стаття 650.
4. Інформація і документація, Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять: ДСТУ 5034:2008. - К.: Держспоживстандарт України, 2009. - III, 38 с. - (Національний стандарт України).
5. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. - [Чинний від 1995-01-01]. - К.: Держстандарт України, 1994.- 53 с. - (Державний стандарт України).

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Зовнішня інформація – інформація про навколишнє середовище.

Зовнішня інформація в єдиному світовому просторі утворює світові інформаційні ресурси.

«Світові інформаційні ресурси» - сукупність інформаційних ресурсів, які збираються з усього світу, і доступні світовій спільноті, тобто користувачам різних країн світу.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Світові інформаційні ресурси формуються і підтримуються

Інформаційними агентствами,

Інформаційними центрами,

Інформаційними корпораціями.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Світові інформаційні ресурси поділяються на три сектори:

- сектор ділової інформації;
- сектор науково-технічної та спеціальної інформації;
- сектор масової, споживчої інформації.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сектор ділової інформації:

1. Біржова і фінансова інформація (в реальному масштабі часу: котування цінних паперів, валютні курси, дисконтні ставки, ринки товарів і капіталів).
2. Комерційна інформація: про компанії, фірми, корпорації, напрямки їх роботи і фінансовий стан, зв'язки, угоди і керівників; ціни на продукцію і послуги (щоденне або щотижневе оновлення).
3. Статистична інформація (числова, економічна, демографічна, соціальна).
4. Ділові новини в області економіки і бізнесу.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сектор науково-технічної та спеціальної інформації:

про НДР/ДКР та професійна інформація:

документована,

бібліографічна,

реферативна,

повнотекстова.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сектор масової споживчої інформації:

новини і довідкова інформація,

споживча розважальна інформація:

погода,

розклад руху транспорту,

покупки та продажі,

оренда машин,

довідники служб побуту ...

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Основним елементом світових інформаційних ресурсів є професійні бази:

**провідних видавництв світу,
наукових асоціацій,
університетів,
бібліотечних установ.**

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Для оцінки ефективності наукової діяльності можуть використовуватися як якісні, так і кількісні показники:

Індекс цитування (Science Citation Index (SCI)):

- оцінка роботи дослідників;
- оцінка наукових колективів.

Індекс Хірша

Імпат-фактор (Journal Citation Reports (JCR)):

показник цитованості журналів.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

База даних (компіляція даних) (за Національним законодавством) - це сукупність творів, даних або будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в тому числі – електронній, підбір і розташування складових якої та її упорядкування є результатом творчої праці і частини якої є доступними індивідуально та можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів.

Он-лайн бази даних прийнято ділити на БД, орієнтовані на **масового** (consumer online) і на **професійного** (databases for professionals) споживача.

У порівнянні з БД для масового споживача професійні БД зазвичай мають більший обсяг, містять повнішу інформацію, рівень структуризації даних в них вище, пошукова система розвиненіша.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

База даних НБУ імені В.І. Вернадського:

Імідж-каталоги історико-культурних фондів; Інкунабули; Іноземні стародруки; Інформаційно-аналітичні бюлетені Національної юридичної бібліотеки; Інформаційно-аналітичні матеріали СІАЗ; Інформаційно-бібліографічні бюлетені Фонду Президентів України ; Історія Австрії. Бібліографія; Автореферати дисертацій; Архів виконаних довідок «Запитай бібліотекаря»; Архівний фонд Національної академії наук України; Бібліографічна база даних Фонду Президентів України; Бібліометрика української науки; Бібліотечні електронні ресурси та технології ; В. І. Вернадський. Бібліографія; Видання громадянського друку; Газети: нові надходження; Газети Росії 1732-1916 років; Газети України 1818-1940 років; Газети України 1946–1950 років;

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

База даних НБУ імені В.І. Вернадського:

Генеральний алфавітний імідж-каталог; Дослідження рукописних та архівних фондів; Електронні виставки; Електронна колекція "В. І. Вернадський"; Електронна колекція «Т.Г. Шевченко»; Електронна колекція газет України; Електронна колекція карт; Електронний архів науково-довідкових видань; Картотека книгознавчих статей; Каталог журналів та продовжуваних видань; Каталог залу бібліотекознавчої літератури; Каталог картографічного фонду; Каталог книжкових видань; Каталог музичного фонду; Каталог фонду зарубіжної україніки; Каталог фонду образотворчих мистецтв; Кириличні стародруки; Книжкові пам'ятки НБУВ; КОДЕКС (Рукописні книги); Конституційна асамблея: електронна бібліотека; Конституційний процес в Україні; Література з бібліотекознавства; Література з книгознавства; Листівки періоду (1880-1945 рр.); Мініатюрні видання;

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

База даних НБУ імені В.І. Вернадського:

Наукові реферативні огляди; Наукова електронна бібліотека; Наукова періодика України; Нормативно-правові документи; Органи державної влади України; Особові архівні фонди Інституту рукопису; Палеотипи; Партнери Бібліотеки; Поштові листівки; Преса про Бібліотеку; Пряма мова Президентів України; Публікації співробітників Бібліотеки; Рідкісні видання; Реферативна база даних «Україніка наукова»; Рукописні карти; Рукописна та книжкова спадщина України; Стародруковані карти; Т. Г. Шевченко. Бібліографія видань творів; Тематичний інтернет-навігатор; УКРАЇНА: події, факти, коментарі; Україна у відгуках зарубіжної преси; Українські стародруки; Український плакат; Філософська література; Цифрова бібліотека історико-культурної спадщини; Юридична література (http://nbuv.gov.ua/data_base/).

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Світові інформаційні ресурси не можуть успішно функціонувати без інформаційного ринку – ринку специфічних товарів: інформаційних продуктів та послуг.

Сучасний інформаційний ринок фахівці розділяють на три взаємопов'язані сегменти:

- *- ринок власне інформаційних послуг (баз даних);*
- *- електронні угоди (електронна торгівля, біржові та фінансові операції);*
- *- глобальна електронна комунікація (організація роботи мережі).*

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Інформаційний ринок, що сформувався упродовж сьогодні акумулює в собі традиційні структури (книговидавництво, преса, сфера освіти) і величезні можливості електронної інформації.

Основними учасниками ринку інформаційних послуг є:

- виробники інформації (producers);***
- продавці інформації (vendors, вендори); користувачі інформації (users) або***
- передплатники (subscribers).***

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Інформаційний ринок, що сформувався упродовж сьогодні акумулює в собі традиційні структури (книговидавництво, преса, сфера освіти) і величезні можливості електронної інформації.

Основними учасниками ринку інформаційних послуг є:

- виробники інформації (producers);**
- продавці інформації (vendors, вендори); користувачі інформації (users) або**
- передплатники (subscribers).**

Вендор фактично виступає як посередник між передплатником (користувачем) і виробником інформації. Він має потужний Host – комп'ютер, пов'язаний з комп'ютерними мережами, і добре розвинуту пошукову систему, що дає змогу користувачеві практично миттєво вирішувати завдання різної складності.

1. СВІТОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Структури, які працюють на інформаційному ринку, пропонують споживачеві такі види послуг:

- безпосередній доступ до баз даних – режим on-line;**
- пакетний доступ до баз даних – режим off-line;**
- у вигляді баз даних на дискетах і компакт-дисках;**
- у вигляді консультацій, що надаються фахівцями у галузі інформаційних ресурсів;**
- у вигляді навчання доступу до світових інформаційних ресурсів.**

2. ЗАРУБІЖНІ БАЗИ ДАНИХ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

***Найбільш універсальними базами даних серед :
є Scopus видавництва Elsevier (Нідерланди) та Web of
Science (WoS) корпорації Thomson Reuters (США).***

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

0673211286

**Настрадін
Володимир
Петрович**

**ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНОЇ
АКАДЕМІЇ СБ
УКРАЇНИ**